

BASIN BÜLTENİ**19.12.2025**

DEVA Partili Karal:
“Ya Çay Kanunu çıkacak ya da ÇAYKUR kapasitesini artıracak, başka yol yok”

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Hasan Karal, çay üreticisinin karşı karşıya olduğu sorunlara ilişkin net bir yol haritası çizerek, “Ya Çay Kanunu çıkarılarak taban fiyatın altında çay alımı engellenecek ya da ÇAYKUR kapasitesini artırarak piyasayı düzenleyecek. Bunun dışında üreticiyi koruyacak üçüncü bir yol yok” dedi.

DEVA Partili Hasan Karal, TBMM Genel Kurulu’nda görüşülen 2026 Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi kapsamında, Yeni Yol Grubu adına Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesi üzerine yaptığı konuşmada, Doğu Karadeniz’de çay üretiminin sürdürülebilirliğinin ciddi risk altında olduğunu vurguladı.

“Türk Lirası’nın değer kaybı işçilik maliyetlerini olumsuz yönde etkiledi”

Karal, çay sektörünün en önemli sorunlarından birinin yaş çayın toplanma maliyeti hâline geldiğini belirterek; gübre ve diğer tarımsal girdilerdeki artışın yanı sıra işçi yevmiyelerindeki yükselişin üreticiyi her geçen yıl daha fazla

zorladığını ifade etti. Yakın geçmişe kadar Gürcistan'dan gelen mevsimlik işçilerin hasada önemli katkı sunduğunu hatırlatan Karal, bugün bu iş gücüne erişimin büyük ölçüde ortadan kalktığını, bunun temel nedeninin ise Türk lirasının yaşadığı değer kaybı olduğunu söyledi. Karal, şu ifadeleri kullandı: "Bir dönem Gürcistan Larişi karşısında daha değerli olan Türk lirası, bugün üç milyon nüfuslu bu küçük ülkenin para birimi karşısında yaklaşık 16 kat değer kaybetti. Bu tablo, Gürcü işçileri mevcut şartlarda çalıştırmayı fiilen mümkün olmaktan çıkararak çay hasadında iş gücü sorununu daha da derinleştirdi."

"ÇAYKUR'un kapasitesi üreticiyi korumaya yetmiyor"

Alım sürecindeki belirsizliklerin ve yaşanan kargaşanın önlenmesi için ÇAYKUR'un piyasayı düzenleme kabiliyetinin güçlendirilmesi gerektiğini vurgulayan Karal, 2003 yılında günlük yaklaşık 6 bin ton olan ÇAYKUR'un çay işleme kapasitesinin bugün 9 bin 200 tona çıkarıldığını, ancak bu artışın üreticiyi korumak için yeterli olmadığını vurguladı. Vatandaşın hukukunu gözetken özel sektör işletmelerini tenzih ederek konuştuğunu belirten Karal, "ÇAYKUR, üreticinin emeğini fırsatçılara ezdirmemek adına kapasitesini artırmalı ve bölge insanına kampanya süresi boyunca 'ürününüzün tamamını kotasız alabilirim' güvencesini verebilmelidir." şeklinde konuştu.

"Atıl fabrikalar kiralanarak kapasite hızla artırılabilir"

Karal, kapasite artırımının yeni tesisler inşa etmekten ziyade, bölgede uzun yıllar çay sektörüne hizmet etmiş ancak bugün âtıl durumda bulunan özel sektör fabrikalarının kiralanarak yeniden üretime kazandırılmasıyla sağlanabileceğini belirtti. ÇAYKUR'un mevcut mevzuatının buna imkân tanıdığını vurgulayan Milletvekili Karal, şöyle devam etti: "Bu adım hem günlük işleme kapasitesini artıracak hem de milli sermaye ürünü tesislerin yeniden ekonomiye kazandırılacak. Ayrıca ÇAYKUR'un kendi bünyesindeki zamanla yaşlanmış ve yıpranmış fabrikaların rehabilite edilerek daha verimli hâle getirilmesi de kapasite artışına önemli katkı sağlayacak."